

Hon vågar att komma nära med hjälp av kameran. Nu möter du henne en gång i månaden i NWT:s Helg. Filmaren Sara Broos hittar inspiration i Berlin men hjärtat och livet finns i Fryksdalen.

Rostock – Trelleborg

Jag kör bil hem från Berlin, i duggregn på autobahn. Längs vägrenen döda kaniner slitna mitt itu, och på radion tyska nyheter om att USA drar tillbaka sina trupper i Syrien. Vindkraftsverkens roterande blad, fastgjutna i marken och i ständig rörelse. En olycka har inträffat och i sista minuten hinner jag med färjan från Rostock till Trelleborg.

I båtens osiga cafeteria sitter enbart män. Jag råkar slå mig ner vid ett bord reserverat för truck drivers. Märker hur jag inte känner till koderna här. Männerna rör sig vant och har säkert gjort samma resa hundratals gånger med sin last. Har säkert stannat vid samma rastställen längs autobahn. Ute på däck står några och röker i blåsten. Jag fryser så jag skakar men håller hårt om kameran och fortsätter filma det vilda havet, måsarna som kretsar över oss. De kedjerökande lastbilschaufförerna som skrattar och skämtar. En man står med ryggen mot de andra och lutar sig över räcket, försjunken i tankar. Jag noterar att vi båda bär likadana svarttrödrutiga jackor.

Vågorna piskar upp mot relingen. Man skulle inte överleva många minuter om man föll överbord. Tänker på alla de båtflyktingar som i desperation gett sig ut på öppet hav mot okänd destination.

Där borta nånstans västerut ligger danska ön Lindholmen, där

asylsökande som begått brott och som avtjänat sitt fängelsestraff ska isoleras. Ett kontroversiellt förslag som verkställs 2019. Ön är en öde plats för forskning om virussjukdomar hos djur. Planen har kritiserats av FN:s chef för mänskliga rättigheter som varnat för de negativa konsekvenser man har sett av isoleringsåtgärder.

Min vän som bor i invandratäta Nørrebro i Köpenhamn bär ofta en tröja med texten ”Refugees Welcome”. Han säger att han nästan blir nedslagen när han bär den.

”Här finns knappt nån rasism”, säger den italienska unga mannen Fabrizio som jag är i Lissabon för att filma. Portugal menar han är det minst rasistiska av alla Europas länder. Den portugisiska poeten Pessoa älskade sitt land och var sedd som en nationalistisk diktare, men han såg sig också som kosmopolit. Han menade att han kunde älska sitt land så mycket just för att han också såg sig som världsmedborgare och för att han inte ens behövde resa. Han kunde uppleva hela världen i den stad där han levde. Tidigare i november var jag i Granada, Spanien. På torget mitt i centrum demonstrerade ett hundratal ungdomar mot fascism. En ung kvinna började gråta över den frustration hon känner över den politiska utvecklingen i Spanien, kylan och hårdheten.

Joakim Bank som jag lärt känna genom Macforum i Karlstad berättade om sin bror Reza Bank Rahimi. Han kom till Sverige 2015, via en svår flykt från det krigsdrabbade Afghanistan. Tillhörande folkgruppen Hazarer som drabbas av urskillningslöst våld i hemlandet. Otaliga gånger har bussar stoppats vid vägarna, alla hazarer har plockats ut och skjutits till döds. 2015

halshöggs sju hazarer, bland dem två barn efter att ha kidnappats och hållits fängslade. (New York Times 9/11 2015).

Reza förlorade sin pappa i ett attentat. Han var 16 år när han kom till Sverige, en plats där han för första gången efter en svår flykt kunde känna sig hemma och har kunnat bygga upp ett liv.

En ung man som beskrivs av alla omkring honom som en älskvärd och fin människa och kollega. Integrerad i samhället. Men nu har Migrationsverket bestämt att han ska skickas tillbaka. Innovationsbyrån Sticky Beat i Karlstad har skapat en kampanj, www.letrezastay.se, där de berättar Rezas historia. Ingen kampanj för att tjäna pengar utan för medmännisklighet.

När allt känns hopplöst och framtiden ser mörk ut tänker jag på alla de som bryr sig, som verkligen gör något, som inte bara tänker på egen vinning och framgång, de som agerar från hjärtat. De som inte ger upp hoppet om en ljusare framtid och ett samhälle med mer omtanke och medmännisklighet. De som värnar om de svaga och utsatta. De som engagerar sig för enskilda fall som Reza, Joakim Bank och hans familj eller min vän Sanjin PejkoVIC från Göteborg som hjälper flyktingar som kommit till Balkan, samlar in tusentals kronor och åker ner med mat och kläder, gång på gång.

Eller Pussy Riot, den ryska regimkritiska aktivistgruppen som genom musiken belyser frågor om yttrandefrihet och jämställdhet, ofta med en tydlig kritik mot Rysslands president. Två pussyriotmedlemmar har sökt asyl i Sverige, men Migrationsverket avslår deras ansökan trots att de förföljs av ryska myndigheter och riskerar sitt liv och långa fängelsestraff enbart på grund av sin konstnärliga verksamhet.

Tiggeriförbud ska införas i flera svenska kommuner på grund av

att de utsträckta händerna ”stör den allmänna ordningen”. Jag tänker på inledningen till ”Den lilla flickan med svavelstickorna” av HC Andersen 1845; ”Det var så förfärligt kallt. Det snöade och började bli mörk kväll. Det var årets sista kväll, nyårsafton. I denna kyla och i detta mörker gick en liten fattig flicka med bart huvud och nakna fötter ...” Den lilla flickan tittar in i de rika hemmen, de pyntade granarna, julmaten, ljusen och värmen. En berättelse om hur det är att inte bli sedd, att avhumaniseras.

Min systerdotter som precis fyllde fem säger att man kan inte välja i vilket land man föds, för det bestämmer föräldrarna. Och man kan inte kan välja vilken färg man har på sin hud. För det är kroppen som bestämmer det. Snart är vi i land i Trelleborg och jag ska köra de 60 milen hem till Sunne. Hem till en plats jag älskar. Till ett varmt hus, i en dyr bil, fullpackad med julklappar och mat. Men familj och vänner som väntar. Ett privilegierat liv. En bubbla parallellt med alla andra världar som existerar.

Mannen på båten som stått tyst och stirrat ut mot havet en lång stund släcker sin cigarett och vänder sig för att gå in. För en sekund möts våra blickar därute på havet. När han passerar förbi och den skarpa lampan lyser upp hans ansikte ser det ut som om han har gråtit. Jag vet inte vilket land han kommer från, om han ens är lastbilschaufför, vilken historia han bär på eller vilket språk han talar.

Jag kommer aldrig få veta. Ett stort fartyg passerar förbi oss som gnistrande kristaller i den svarta natten och försvinner sen mot okänd destination. Precis som vi, mot en ovisst framtid.

Sara Broos
sara.broosnwt.se

